

реєстрації. Якщо під час такої реєстрації вимагаються лише формальні дані, наприклад адреса електронної пошти і відомості на зразок статі та віку користувача, то це не критично. Важливо лише пам'ятати, що не варто використовувати під час заповнення реєстраційної форми адреси своїх основних електронних поштових скриньок (наприклад, корпоративних або тих, до яких прив'язані платіжні картки). Сучасний користувач Інтернету завжди має пам'ятати старе як світ правило – все, що створено однією людиною, іншою може бути зламане, а тому залишаючи десь у мережі інформацію про себе, не можна бути впевненим у тому, що її розкриття сторонньою людиною не спричинить у майбутньому певних неприємностей.

Багато комерційних компаній заманюють у свої тенета наївних людей, що бажають скористатися їхніми певними послугами безкоштовно. Наприклад, останнім часом через затребуваність різноманітного навчально-популярного контенту, окремі фірми пропонують користувачам вчасно зареєструватись, скажімо, на якийсь корисний вебінар і тоді отримати безплатний доступ до його стріму та інших демонстраційних матеріалів. Але під час процедури реєстрації у відповідній електронній формі вони свого потенційного клієнта просять обов'язково зазначити номер контактного телефону. Відтак ця інформація потрапляє до спеціальних баз даних, доступ до яких, в принципі, може отримати будь-хто в цьому зацікавлений. Не важко уявити, чим може обернутись власнику телефону така необачність, якщо його номер потрапить до рук шахраїв чи іншого роду зловмисників.

В Інтернеті порушення конфіденційності користувача можна зустріти на кожному кроці. В ефективності роботи спеціальних програмних модулів, що вивуджують у завсідників всесвітньої мережі різного роду інформацію, можна переконатись аналізуючи, наприклад, так звану контекстну, зокрема пошукову, рекламу, що настирно супроводжує активного Інтернет-користувача чи не скрізь після того, як він робить певні пошукові запити чи залишає інші небажані «сліди» на деяких веб-сайтах.

Глобальне поширення та доступність різного інформаційного контенту, в тому числі наукоємного та освітнього, може також завдавати шкоди розробникам і власникам цього контенту внаслідок неправомірного його використання іншими. Саме тому останніми роками науково-освітня спільнота багато зусиль спрямовує на подолання академічної недоброчесності.

Загалом, використання різноманітних електронних послуг для задоволення культурно-освітніх потреб має надзвичайно багато переваг, якими обов'язково слід користуватись, але уважно та обережно.

ТЕХНОЛОГІЯ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНОГО МАТЕРІАЛУ В ДИТЯЧІЙ ТВОРЧОСТІ

Ганна Терзі

магістрантка педагогічного факультету

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Науковий керівник – доц. Боднар Н. М.

У статті представлений аналіз роботи з технології конструювання з природного матеріалу в умовах закладу дошкільної освіти, його вплив на розвиток творчих здібностей старших дошкільників.

Мета статті – дослідити технології використання природного матеріалу дітьми дошкільного віку.

Дослідження в галузі технології використання природного матеріалу дітьми дошкільного віку вивчали Л. Виготський, В. Давидов, О. Запорожець, М. Подд'яков, Н. Ветлугіна та ін., які довели, що творчі можливості дітей проявляються вже в дошкільному

віці. Підтвердженням цього є безліч відкриттів, створення цікавих, часом оригінальних малюнків і конструкцій.

Формування творчої особистості вважається одним з важливих завдань сучасної педагогічної теорії і практики. І чим раніше дитина буде залучена до творчого процесу пізнання навколишнього світу, тим активніше будуть формуватися і розвиватися в неї такі психічні процеси, як сприйняття навколишнього світу, образне мислення, уява, увага, пам'ять, мовлення. Велика роль у цьому процесі належить конструюванню з природного і непридатного матеріалу [5, с. 357-360].

Як допомогти дитині відкрити себе найбільш повно? Як створити умови для її творчого зростання і підтримати прагнення пізнати світ у всіх його проявах? Всі ці питання можна вирішити під час такого виду діяльності, як конструювання з природного матеріалу.

Скільки різноманітних таємниць відкриває дитина, окидаючи цікавим поглядом дари природи. Природний матеріал сам по собі комора для фантазії та уяви. Під час прогулянок з дітьми, проходячи повз дубу, варто зупинитися, не поспішати. Земля під дубом вкрита жолудями. Але це не жолуді! Адже якщо приробити ніжки і прикрасити обличчя – нам посміхнеться гномик! А ось красуня ялина, а ось – сосна. А що під ялинкою? Шишки? Та це ж сова, ні, ось ці дві шишки тільки з'єднай, і буде лисиця. А ось пухнастий кінчик гілочки сосни, ще зовсім свіжий, пахне смолою – скоріш за все, це вітер тільки-но ненавмисно його зірвав. А якщо з'єднати з сусідньою шишкою – дізнається? Та це ж їжачок! Завдання вихователя – виховати тонку і чутливу душу дитини, яка б змогла побачити незвичайне у звичайних речах, можливе – в неможливому.

Завдяки конструюванню з природного і непридатного матеріалу діти потрапляють до дивовижної країни, де можна пізнати радість творчості. Робота з природним матеріалом містить у собі великі можливості зближення дітей з рідною природою, виховання дбайливого, турботливого ставлення до неї, формування перших трудових навичок, всебічного розвитку малюків [3, с. 89].

Вироби з природного матеріалу з дітьми дошкільного віку – це прекрасний спосіб навчання малюків. В результаті занять творчістю поліпшується уява, розвивається дрібна моторика рук, дитина пізнає навколишній світ. Робота з природним матеріалом містить в собі великі можливості зближення дитини з рідною природою, виховання дбайливого, турботливого ставлення до неї і формування перших трудових навичок. Великий вплив робить праця з природним матеріалом на розумовий розвиток дитини, на розвиток його мислення. Вироби з природного матеріалу у великій мірі задовольняють допитливість дітей. У цій праці завжди є новизна, творче шукання, можливість домагатися більш досконалих результатів [2, с.107].

Розглянемо деякі види рослинного матеріалу, найбільш часто використовуваного для різних виробів в дитячому саду [3, с. 102].

Листя. Відмінне заняття для дітей старшого віку – флористика, або мозаїчні зображення з засушених квітів, листя – це видовищний вид виробів. Так само листя служать прекрасним доповненням при виготовленні іграшок. Вони можуть бути найрізноманітніших форм і забарвлень. Великий лист дуба, клена діти застосовують як вітрило для яхти, плоту, пароплава. Листя можна також використовувати для виготовлення крил метелика, плавників рибки. Листя збирають в той момент, коли вони стають особливо красивими, потім їх кладуть між сторінками старих журналів для зберігання або пропрасовують праскою.

Насіння. Цінним доповненням до іграшок з природного матеріалу можуть бути насіння, квітів, овочів, фруктів, ягід, різні крупи.

Якщо не викидати кісточки від вишень, кавуна, дині, яблук, оливки і апельсинів, а збирати їх і висувувати, додавши до них всілякі крупи, насіння (наприклад, насіння соняшнику) і сушені ягоди (шипшина, горобину), можна створювати великоформатні колективні панно. Дітям особливо сподобаються пейзажні або фігурні картини, складені з

природної мозаїки. Однак з кісточок і насіння можна зробити орнаментальні панно в «килимовому» стилі або декоративні картинки в рамочках.

Жолудь. Жолуді дуже зручні для виготовлення фігурок забавних чоловічків, тварин, різних деталей до іграшок з іншого природного матеріалу.

Шишки прекрасний матеріал для об'ємних іграшок і цікавих виробів. За формою вони нагадують частини тулуба тварин, людини. Шишки добре склеюються, є у великій різноманітності за формою, величиною і виду: кедрові, кипарисові, ялицеві, ялинові, соснові.

Пташине пір'я. У роботі можна використовувати пір'я птахів різних розмірів, відтінків і будь-якої якості (курячі пір'я, качині, гусячі, пір'я горобців, голубів та ін.). Перед роботою пір'я промивають, сушать і розчісують для повернення їм природного вигляду.

Яєчна шкаралупа. Якщо в яйці зробити отвір і прибрати рідину, то з нього виходять чудові об'ємні іграшки, а подрібнену шкаралупу можна використовувати для виготовлення різних декоративних картинок.

Каміння. Найпростіше використання кам'яного матеріалу – малювання. На камінчиках можна намалювати букви і цифри. Математика і Абетка в такому виконанні буде куди цікавіше для дітей, особливо якщо вони візьмуть участь в процесі малювання. Цікаво і саме малювання, коли з каменю виходить звір, квіточка. Найпростіше намалювати з малюком сонечко або черепашку. Це вийде, не залежно від наявності художньої освіти.

Мушля. З черепашок можна робити фігурки тварин (білочки, собачки, кішки, зайці, кури, крокодил та ін.). Черепашки використовуються також і як додатковий матеріал (вуха у чебурашки, крила у птахів, пелюстки квітки і т.п.), з них можна скласти яскраві візерункові панно, обклеїти рамку для фотографії або картини, зробити симпатичну композицію.

Глина. Вироби з глини – це цікаве завдання, як для дорослих, так і для дітей. Створюючи подробиці, ви не тільки займете дитину захоплюючим заняттям, а й одночасно будете стимулювати нервові закінчення пальців, розвиваючи дрібну моторику рук. А як буде приємно через роки подивитися на роботи, адже подрібка, створена з глини своїми руками, зберігається роками.

Пісок. Вироби з кольорового піску – це не тільки вид дитячої творчості.

Кольоровий кварцовий пісок прекрасний матеріал для створення декоративних колажів і малюнків. Працювати з ним не складно, творчий процес надихає, а результат часом перевершує всі очікування. Звичайно, як і в будь-якому іншому рукоділлі, красиві і якісні роботи вимагають від свого творця уваги і акуратності.

Отже, скільки цікавих речей можна зробити з шишок, з пташиного пір'я, з яєчної шкаралупи, з кукурудзяного і кленового листя, з тополиного пуху, горіхів тощо. Будь-який природний матеріал, дбайливо зібраний і збережений влітку, доставить вам і вашим дітям масу задоволення восени і взимку, пробудивши гру фантазії і творчий початок! [5, с. 357-360].

Діапазон різноманітності кожної групи величезний і може обмежуватися часом року і місцевим ландшафтом. Розвиток і формування дитячого конструювання відбувається поетапно, відповідно до принципів ускладнення матеріалу, переходу від простого до складного – при знайомстві з новими видами конструювання і матеріалами. Робота з конструювання з природного і непридатного матеріалу починається з другої молодшої групи і триває до кінця старшої групи. У другій молодшій групі вихователь створює умови для знайомства дітей з художніми особливостями і конструктивними можливостями різних матеріалів, безпечних для життя і здоров'я дітей. Діти вільно експериментують з папером, тканиною та природним матеріалом у всьому їх розмаїтті [4, с. 78].

В середньому дошкільному віці до конструювання з природного матеріалу додається конструювання з непридатного матеріалу. У цьому віці вихователь ставить перед дошкільниками такі завдання: побачити образ у природному матеріалі, скласти образ з частин, творчо доповнити зображення деталями.

Значно більше можливостей для творчості і конструювання з природного матеріалу виникає в старшому дошкільному віці, коли діти майструють за власним задумом або на якусь задану тему, не маючи перед собою зразка. Дітям надаємо можливість проявити творчість і самостійність на всіх етапах виконання виробу, як в плані підбору матеріалу, так і вибору прийомів роботи. Вироби стають більш якісними, складними за своїм змістом, кількістю деталей і природного матеріалу, використаного під час роботи. В одному й тому самому виробі можна використати різні види матеріалів. Вироби дошкільників мають поступово ускладнюватися за рахунок збільшення кількості деталей, використання різних природних матеріалів і прийомів його обробки, об'єднання окремих предметів у сюжетні композиції [1, с. 45].

Для успішного здійснення даного виду дитячої діяльності важливо створити необхідні умови. Першою умовою, насамперед, варто визначити «куточок дивовижних речей», в якому зберігаються різноманітний природний і непридатний матеріали для виготовлення виробів. Такий спосіб зберігання дає дітям можливість вільного доступу до матеріалів, що використовуються під час самостійної творчої діяльності.

Другою умовою є організація освітнього процесу [5, с. 357-360].:

- спільна освітня діяльність дошкільників і вихователя;
- самостійна діяльність дітей;
- різні форми взаємодії з батьками.

Третя умова – вибір змісту роботи:

- виготовлення виробів з непридатного матеріалу;
- виготовлення виробів з природного матеріалу «Є ідея!»: виготовлення виробів зі свіжих цілих або розрізаних на частини овочів і фруктів, деталі яких з'єднані загостреними сірниками і прикрашені клаптиками тканини, паперу і фольги.

Інтерес до конструювання з природного матеріалу доцільно підтримувати не тільки грамотним проведенням освітньої діяльності та індивідуальною роботою з дітьми, а й створенням умов для спільної діяльності дітей і батьків за цим напрямом. З цією метою варто консультувати батьків з питань технології виконання виробів, розповідати про значення ручної праці в розвитку особистості дитини, ділитися досвідом своєї роботи, проводити виставки дитячих робіт, виконаних як на заняттях в дитячому садочку, так і вдома разом з батьками. Це сприяє активізації батьків, формуванню в них усвідомленого ставлення до художньо-творчої діяльності дітей.

Вироби, створені своїми власними руками, дошкільники можуть використовувати в режисерських іграх «Подорож з Лісовичком», «Пригоди домовичка Кузі», «Дивовижні Смішарики» та ін.

Результатом спільної роботи з конструювання виробів з природного і непридатного матеріалу є тематичні творчі виставки та конкурси.

Таким чином, конструювання з використанням природного і непридатного матеріалів сприяє розвитку в дошкільників творчих здібностей, формує не тільки технічні вміння і навички, а й особливе ставлення до навколишнього світу – діти починають бачити і відчувати красу смарагдового моху і яскраво-червоної горобини, химерність коренів і гілок дерев, відчувати красу і доцільність їх поєднань [2, с. 112].

Робота з природними матеріалами задовольняє в дітей дошкільного віку потребу в дослідницькій діяльності, пробуджує почуття задоволення від результату своєї праці, розвиває прагнення до творчості.

Література:

1. Лыкова И. А. (2015). Конструирование в детском саду. М. : ИД Цветной мир.
2. Новикова И. В. (2010). Аппликация и конструирование из природного материала в детском саду. Ярославль: Академия развития. 192 с.

3. Гульянц Э. К. (1991). Что можно сделать из природного материала. М.: Просвещение.

4. Сердюкова А. В. (2013). Художественное конструирование из природного материала как средство формирования творческой личности дошкольника. URL: <https://nsportal.ru/detskiy-sad/konstruirovanie-ruchnoy-trud/2013/02/22/khudozhestvennoe-konstruirovanie-iz-prirodnogo>

5. Федина Е. И. (2019). Развитие творческих способностей дошкольников в процессе конструирования из природного и бросового материала. *Молодой ученый*. № 44 (282). С. 357-360. URL: <https://moluch.ru/archive/282/63611/> (дата обращения: 12.05.2020).

СОЦІОКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Вікторія Ткаченко

кандидат педагогічних наук

Миколаївського юридичного коледжу

Національного університету «Одеська юридична академія»

Розвиток суспільства та реформування системи освіти вимагає компетентного працівника, який здатен швидко пристосовуватися до змін, підвищувати особистісний та професійний рівні розвитку. Відтак особливого значення набуває здатність учня до спілкування, знання традицій та звичаїв, культури, вміння узгоджувати власну поведінку відповідно до ситуації.

Питання формування соціокультурної компетентності україномовної особистості досліджували В. Дрозд, О. Горошкіна, Л. Мацько, М. Пентилюк, О. Семенов та інші науковці.

Поняття «соціокультурна компетентність» у словнику методичних термінів трактується як «сукупності знань про країну, мова якої вивчається, національно-культурну специфіку соціальної та мовленнєвої поведінки носіїв мови і здатність користуватися такими знаннями у процесі спілкування, дотримуючись звичаїв, правил поведінки, норм етикету, соціальних умов і стереотипів поведінки носіїв мови» [1, с. 286-287]. Водночас Т. Фоменко, визначає «соціокультурну компетентність» як «якісну характеристику особистості, що ґрунтується на сукупності здобутих знань соціальних та культурних сфер життя, ціннісних орієнтацій; здатність та готовність до міжкультурного спілкування з носіями інших мов та культур» [3, с. 153]. В. Сафонова зазначає, що «учень, який має сформовану соціокультурну компетенцію, повинен не просто володіти знаннями та вміннями, але й орієнтуватися в різних видах культур і цивілізацій і співвідносних із ними комунікативних нормах спілкування, адекватно інтерпретувати явища і факти культури і використовувати ці орієнтири для вибору стратегій взаємодії при розв'язанні особистісно та професійно значимих завдань і проблем у різних типах сучасного міжкультурного спілкування» [2, с. 29]. Отже, соціокультурна компетентність покликана підгодувати учнів до життя, надати знання про рідну та іноземну мову, культуру, традиції, спосіб життя, манеру спілкування відповідно до соціальних норм поведінки.

Соціокультурна компетентність найповніше розкривається під час вивчення української мови. Мова є основним джерелом знань та пізнання світу. Отже, забезпечує виховання патріотичних, моральних, етичних, естетичних, цінностей протягом усього курсу; слугує основою для оволодіння іншими компетентностями; є ключовим компонентом у соціалізації особистості у багатокультурному суспільстві.

Отже, соціокультурна компетентність складається з трьох взаємопов'язаних компонентів: 1) країнознавчого (подає інформацію про державу та її устрій, освіту, культуру, традиції, звичаї, особливості побуту); 2) лінгвокраїнознавчого (здатність сприймати та використовувати мову у поєднанні з національно-культурними особливостями);